

PÕHIMAANTEE NR 8 TALLINN - PALDISKI KM 11,0-14,0 TÄHETORNI – HARKU LÕIGU JA HARKU ERITASANDILISE RISTMIKU PÕHIPROJEKT

„Ei kahjusta oluliselt“ põhimõttele vastavuse hindamine

INSPIRING
ENVIRONMENT

2023

Nimetus	Põhimaantee nr 8 Tallinn – Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni – Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku põhiprojekti kliimakindluse analüüs
Töö nr	23TK88
Aeg	21.11.2023
Tellijä	Transpordiamet Aadress: Valge 4, 11413 Tallinn Telefon: 511 3539 E-post: tauri.vali@transpordiamet.ee
KSH ekspert	Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (ELLE OÜ) Reg nr 10705517 Aadress: Tõnismägi 3a-15, 10119 Tallinn Telefon: 6117690 E-post: elle@environment.ee
Vastutav koostaja Osalejad	Teele Kaljurand, <i>MSc</i> Johanna Pauline Peeba, <i>MSc</i>
Kasutustingimused	© Käesolev aruanne on koostatud ja esitatud kasutamiseks tervikuna.

SISSEJUHATUS

Euroopa Parlamendi 2021. aasta määruses nr 2019/2088 on sätestatud jätkusuutliku investeerimise põhimõte, mille kohaselt on investering jätkusuutlik vaid juhul, kui see „ei kahjusta oluliselt“ (ingl k *do no significant harm* ehk DNSH) ühtegi kõnealuses määruses sätestatud keskkonna- või sotsiaalset eesmärki. DNSH-i täpsemad keskkonnaeesmärgid ja hindamiskriteeriumid põhinevad Euroopa Parlamendi taksonoomiamääruse 2019/1060 artiklitel 9 ja 17.

Keskkonnaeesmärgid taksonoomiamääruse artikli 9 tähenduses on järgmised:

- kliimamuutuste leevendamine;
- kliimamuutustega kohanemine;
- vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse;
- üleminek ringmajandusele;
- saastuse vältimine ja tõrje;
- elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine.

Selleks, et keskkonnaeesmärkide täitmine saavutada, on vaja vältida olulise kahju tekkimist eelnimetatud eesmärkidele. Taksonoomia määruse artiklis 17 on selgitatud, mida tähendab „oluline kahju“ kuue keskkonnaeesmärgi kontekstis.

Majandustegevus kahjustab oluliselt:

- **kliimamuutuste leevendamist**, kui see põhjustab olulist kasvuhoonegaaside heidet;
- **kliimamuutustega kohanemist**, kui see põhjustab praeguse kliima ja eeldatava tulevase kliima kahjuliku mõju suurenemist tegevusele endale või inimestele, loodusele või varadele;
- **vee- ja mereressursside kestlikku kasutamist ja kaitset**, kui see kahjustab veekogude, sealhulgas pinna- ja põhjavee head seisundit või head ökoloogilist potentsiaali, või mereala head keskkonnaseisundit;
- **ringmajandust, sealhulgas jäätmetekke vältimist ja jäätmete ringlussevõttu**, kui see põhjustab olulist ebatõhusust materjalide kasutamisel või loodusvarade otsesel või kaudsel kasutamisel, või suurendab oluliselt jäätmete teket, põletamist või kõrvaldamist, või kui jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib oluliselt ja pikaajaliselt kahjustada keskkonda;
- **saastuse vältimist ja tõrjet**, kui see suurendab märkimisväärselt saasteainete heidet õhku, vette või pinnasesse;
- **elurikkuse ja ökosüsteemide kaitset ja taastamist**, kui see kahjustab märkimisväärselt ökosüsteemide head seisundit ja vastupidavust või kahjustab elupaikade ja liikide, sealhulgas liidu tähtsusega liikide kaitsestaatust.

Tegevus, mida rahastatakse Euroopa Komisjoni taaste- ja vastupidavusraha- või struktuurifondidest, peab vastama DNSH põhimõttele. Selleks, et hinnata tegevuse vastavust DNSH põhimõttele (täpsemalt ei tekita tegevus olulist kahju ühegi eesmärgi saavutamisele), peab rahastuse taotleja läbi viima vastava hindamise.

Hindamise metoodikana on kehtestanud Euroopa Komisjon taaste- ja vastupidavusrahastu jaoks tehnilised suunised, mis on rakendatavad ka struktuurifondidest rahastatava projekti korral. Käesolev juhend kirjeldab, kuidas rakendada Euroopa Komisjoni teatist „Tehnilised suunised põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamise kohta taaste- ja vastupidavusrahastu puhul“ (edaspidi tehnilised suunised) ja millele hindamise käigus tähelepanu pöörata. Samuti on kehtestatud juhendi lisas 1 hindamise dokumenteerimiseks vajalik vorm, mis tuleb esitada koos taotlusmaterjalidega.

„Ei kahjusta oluliselt“ hindamine koosneb kahest osast: lihtsustatud hindamine (I osa) ja põhjalik hindamine (II osa). Sõltuvalt tegevuse mõjudest võib olla mitteoluliste või puuduvate keskkonnamõjude tõttu vajalik vaid I osa hindamise läbiviimine. Kui tegevusel võib olla olulisi keskkonnamõjusid, siis tuleb täita ka II osa. Sõltumata sellest, kas piirduti I osa hindamisega või viidi läbi ka II osa hindamine, on võimalik rahastada tegevust, mille puhul on mõlemal juhul jõutud järeldusele, et toetatav tegevus „ei kahjusta oluliselt“ keskkonnanäesmärkide saavutamist.

I osas on vaja kindlaks teha, kas projektil on võimalikke olulisi keskkonnamõjusid, mille tõttu on vajalik läbi viia põhjalikum hindamine (II osa). Samuti peaks selguma, millistesse keskkonnanäesmärkide saavutamisse projekt panustab või ei oma üldse eeldatavat mõju. **II osas** vajalik esitada põhjalikum „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtte järgimise hinnang ainult nende keskkonnanäesmärkide kohta, mille puhul see on vajalik ehk kus I osas vastati „Jah“. Kontrollnimekirja vorm on üles ehitatud selliselt, et hindamisel tuleb anda vastused vormis toodud küsimustele.

TÖÖ OBJEKT

Projekti eesmärgiks on riigitee nr 8 Tallinn – Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni – Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku liiklusohutuse taseme ja sõidumugavuse tõstmine, sujuvama liikluskeskkonna loomine ning selleks vajaliku tehnilise teemaa määramine¹. Täpsemalt on projekti käigus planeeritud Tallinn – Paldiski (põhimaantee nr 8, km 11,0-14,0) rekonstrueerimine liiklusohutuse ja läbilaskvuse suurendamiseks 2+2 sõidurajaga maanteeks. Lisaks rajatakse uus Juuliku – Tabasalu ühendustee (1+1 tee), mis hakkab osaliselt asendama senist teed nr 11401 (km 2,298-3,554). Rajatakse ka uus Harku liiklussõlm (ringristmikud), mille eesmärgiks on tagada sujuv ja liiklusohutu ühendus olemasolevate teede vahel ja ühendada rajatav Juuliku-Tabasalu tee olemasoleva teega nr 11191. Hinnatav maanteelõik asub Harju maakonnas Saue, Harku valla ja Tallinna linna territooriumil. Projektiala saab alguse olemasolevast Tähetorni ristmikust ja lõppeb vastavalt, kas Tallinn – Paldiski 14., tee nr 11420 8,6., või tee nr 11191 uue ühendusteedega. Põhiprojektile on Hendrikson & KO OÜ 2023. aastal koostanud keskkonnamõjude eelhindangu².

Projekti elluviija on Transpordiamet ning projekti maksumus on 38 mln eurot (ilma käibemaksuta), millest Ühtekuuluvusfondi toetuse summa on 11,4 mln eurot.

¹ Roadplan OÜ, 2023. Riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõik ja Harku eritasandiline ristmik. Põhiprojekt. Töö nr 21059.

² Hendrikson & KO OÜ, 2023. Riigitee nr 8 Tallinn Paldiski km 11,0 14,0 Tähetorni Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku põhiprojekti keskkonnamõju eelhindang (töö number 21004057)

KONTROLLKÜSIMUSTIKU I OSA

Palun märkige, milliste järgmiste keskkonnanäesmärkide puhul on vajalik meetme põhjalik hindamine põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ seisukohast	Jah	Ei	“Ei” korral põhjendus
Kliimamuutuste leevendamine		X	<p>Kõnealuse projekti kliimakindluse analüüsi (Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ, 2023), täpsemalt kliimamuutuste leevendamise II etapi esimeses osas läbi viidud KHG jalajälje hindamise tulemused näitasid, et projekti aastane absoluutne ja suhteline KHG heide jääb alla 20 000 t CO₂ ekv aastas. Kuna heide oli alla kehtestatud piirmäära, siis ei olnud vaja läbi viia kliimamuutuste leevendamise II etapi teist osa ehk vajalik ei olnud arvestada KHG heitkoguseid rahasse ning kontrollida projekti kooskõla KHG heite vähendamise 2030. ja 2050. aasta üldeesmärkidega. Eelneva põhjal on võimalik öelda, et kavandatav tegevus ei too kaasa olulist mõju kliimamuutustele võrreldes olemasoleva maantee kasutamisega ehk projekt on kooskõlas kliimaneutraalsuse eesmärgiga.</p> <p>Samas on oluline välja tuua, et projekti objektiks on teelõigu rekonstrueerimine, mis tähendab, et projekt ei panusta otseselt sõidukipargi keskkonnasõbralikumaks muutumisele. Sõidukipargi koosseisu muutus (null-heitega sõidukite osakaalu suurenemine) toimub väljaspool antud projekti piire ning on tingitud, kas siseriiklikest (nt Eesti riikliku energia- ja kliimakava aastani 2030 ajakohastamise kavand näeb ette, et 2030. aastaks pärineb kogu toodetav elekter taastuvatest energiaallikatest) või rahvusvahelistest (nt EL keelustab alates 2035. aastast sisepõlemismootoriga autode müügi) kliimaneutraalsuse eesmärkidest.</p> <p>Teatud määral kompenseerib liikluse sujuvaks muutumine, sealhulgas foorreguleeritud ristmike likvideerimine, liiklussageduse kasvust ja sõidukiiruse tõusust tingitud välisõhku paisatavate saasteainete (sh kasvuhoonegaaside) koguste suurenemise. Teekonna pikkus, võrreldes olemasoleva olukorraga, kasvab, kuid teatud lõikudel (nt Tabasalu – Laagri ja Laagri – Tabasalu suunal) teekond ka väheneb. Seetõttu on projekteeritaval teelõigul süsinikdioksiidi heitkoguste vähenemise mõju kliimamuutustele kaheldav, kuid tõenäoliselt ei kaasne sellega ka olulist negatiivse mõju suurenemist.</p>

			Kokkuvõtvalt – kavandatav tegevus ei too eeldatavalt kaasa märkimisväärsed KHG heidet.
Kliimamuutustega kohanemine		X	<p>Esimeses punktis viidatud kliimakindluse analüüsi II osas ehk kliimamuutustega kohanemise analüüsi käigus määrati kindlaks projekti peamised kliimaohud (kuumus, tormid, valinguvihmad, muud sademed (jäähvihm, lumi) ning hinnati nende mõju projekti komponentidele (teemadele). Analüüsi käigus leiti, et kliimaohud on väikesed kõigi teemade lõikes ehk kavandataval taristuobjektil on väike kliimatundlikkus. Lisaks leiti, et kavandatava taristuobjekti ohule avatus on väike nii praeguse kui ka tuleva kliima osas. Samuti ei suurenda kavandatav tegevus kahjuliku mõju suurenemist inimestele, loodusele või varale.</p> <p>Ebasoodsate mõjude esinemine on antud projekti puhul välditud eelkõige tänu sellele, et projekteerimisetapis on arvestatud võimalike kohanemismeetmega (nt tuulekiiruse kasvuga on arvestatud liiklusmärkidele esitavate nõuete seadmisel; valinguvihmade tõttu esineda võiva veeerosiooni vältimiseks on ette nähtud vihmavee immutamine haljasaladele või kogumine (sh voolukiiruse aeglustamine) ja suunamine suublasse ning ka muldkeha nõlvade kindlustamine katematerjaliga, et vältida pinnase-erosiooni esinemist).</p> <p>Kokkuvõtvalt – kavandatav tegevus ei põhjusta kliima ja eeldatava tulevase kliima kahjuliku mõju suurenemist tegevusele endale või inimestele, loodusele ja varale.</p>
Vee- ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse		X	<p>Antud projekt ei ole otseselt seotud vee ja mereressursside kasutamisega. Lisaks ei kaasne ehitusprojekti keskkonnamõju eelhindangu kohaselt projekti nii ehitus- kui ka kasutusetapiga olulisi ebasoodsaid mõjusid vee- ja mereressursside kaitsele, kui arvestatakse järgnevate leevendusmeetmega:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kui ehituse käigus on vajalik veekogude veekaitsevööndis teostada puu ja põõsarinde raiet, siis on vajalik taotleda selleks Keskkonnaameti nõusolekut (VeeS § 119 p 2). • Kohtades, kus sademevett juhitakse kraavidesse ning juhul kui need kraavid läbivad puurkaevu sanitaarkaitseala, tuleb kraavi põhi muuta vettpidavaks või juhtida sademevesi sanitaarkaitseala piires torusse, et välistada sademevee imbumine pinnasesse. • Kohtades, kus toimub tegevus puurkaevu sanitaarkaitsealal, on keelatud pinnasesse või põhjavette juhtida ohtlikke aineid. Samuti on keelatud kemikaalide (sh umbrohutõrjevahendite kasutus).

			<ul style="list-style-type: none"> • Suublasse juhitud sademevesi peab vastama õigusaktides (keskkonnaministri 01.10.2021 määrus nr 61) esitatud nõuetele. • Saasteainete leevendamiseks kasutada võimalusel looduspõhiseid lahendusi (kraavide haljastamine voolukiiruse aeglustamiseks, suublasse juhitava vee koguse vähendamiseks ja saasteainetest vabanemiseks). • Tagada tuleb maaparandussüsteemi toimimine (maaparandusseaduse § 47). • Kuna kavandatud tegevus asub maaparandussüsteemi alal, siis tuleb tulenevalt maaparandusseaduse § 50 lg 1 esitada ehitusprojekt Põllumajandus- ja Toiduametile kooskõlastamiseks. <p>Projekti realiseerimisega ei ole ette näha põhjavee võimalikku alanemist ning põhjaveetaseme muutust.</p> <p>Vee kaitsega seonduvat on käsitletud ka antud tabeli punktis „Õhu-, vee- ja pinnasesaastumise vältimine ja tõrje“.</p> <p>Kokkuvõtvalt – kavandatud tegevus eeldatavalt ei kahjusta veekogude (sh pinna- ja põhjavee) head seisundit, head ökoloogilist potentsiaali või mereala head keskkonnaseisundit.</p>
Üleminek ringmajandusele, sealhulgas jäätmetekke vältimine ja jäätmete ringlussevõtt		X	<p>Ehitusprojekti keskkonnamõju eelhindangu kohaselt tekib iga ehitustegevuse käigus paratamatult teatud kogus jäätmeid. Keskkonnamõju vähendamiseks tuleb jäätmeteket võimalikult minimeerida ja võimalusel jäätmeid taaskasutada. Materjalide taaskasutus võimaluste piires on teeprojektide puhul tavapraktika. Arvestades keskkonnamõju eelhindamise aruandes seatud leevendusmeetmetega (alljärgnevalt) ei ole ette näha jäätmekäitlusega seotud olulist ebasoodsat mõju.</p> <p>Leevendusmeetmed:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Võimalusel näha tööprojekti ette ehitusaegsete jääkmaterjalide taaskasutus. • Taaskasutuseks mittesobivad ehitusel tekkivad jäätmed tuleb käidelda vastavalt kehtivale korrale – jäätmeseadusest ja selle rakendusaktidest tulenevate nõuetega. • Arvestada tuleb ka Harku ja Saue valla jäätmehoolduseeskirjades olevate nõuetega. • Tööde piirkond peab olema varustatud piisava mahuga prügikonteineritega, kuhu koguda tekkivad tavajäätmed ja ohtlikud jäätmed (tuleb koguda tavajäätmetest eraldi).

			<ul style="list-style-type: none"> Jäätmed, mida omaduste ja koguse poolest ei ole võimalik ladustada konteineritesse tuleb ladustada ajutiselt selleks ettevalmistatud laoplatsil. Jäätmete ladustamine väljaspool selleks ettenähtud kohti on keelatud. Jäätmed, mis ei sobi taaskasutamiseks (sh ohtlikud jäätmed), tuleb edasiseks käitlemiseks anda üle jäätmekäitluseks vastavat keskkonnakaitseluba omavale ettevõttele. <p>Kokkuvõtvalt – kavandatud tegevus eeldatavalt ei suurenda oluliselt jäätmete teket, põletamist või kõrvaldamist.</p>
Õhu-, vee- ja pinnasesaastuse vältimine ja tõrje		X	<p>Keskkonnamõju eelhindangu kohaselt on võimalik ehitusaegset õhusaaste (tolm, heitgaasid) liigset mõju võimalik vältida õigete töömeetodite ja aja valikuga. Vältida tuleb ehitusaegse tolmu levikut majapidamisteni, vajadusel tuleb tolmavad materjalid niisutada (selleks mitte kasutada kemikaalide lahuseid). Kasutusperioodil ei ole ette näha õhukvaliteedi piirväärtuste ületamist lähimatel tundlikel aladel, kuid oluline on sealjuures välja tuua, et üldine õhukvaliteet oleneb asjaoludest, mis ei ole otseselt antud projektist tulenevad – liikluskoormus, raskeliikluse osakaal, mootorsõidukite tehniline seisukord. Kokkuvõttes ei kaasne tegevusega õhusaastet, mis ohustaks inimeste tervist ja heaolu.</p> <p>Keskkonnamõju eelhindangus on jõutud järeldusele, et kui ehitustöödel lähtutakse veekogude olemasoleva kvaliteedi ja hüdroloogilise režiimi säilitamisest, järgitakse veekaitsemeetmeid, jäätmehooldusnõudeid ning ehitustöödele kehtestatud ohutusnõudeid, siis ei ole ehitustöödega eeldada olulise negatiivse mõju kaasnemist pinnaveekogudele. Oht põhjavee kvaliteedile võib avalduda avariiliste juhtumite tulemusel (õnnetused materjalide ja jäätmete transpordil ja käsitlemisel). Avariiliste olukordade esinemise tõenäosust saab vähendada töödele kehtestatud ohutusnõuete järgimise ning liiklusohutuse tõstmisega ehitusetapis ning saastet minimeerida reostuse asjakohase ja kiire reostustõrjega.</p> <p>Eelnevast lähtub, et leevendusmeetmete (alljärgnevalt) rakendamisel ei ole ette näha veekeskonna, õhu- ja pinnase saastumist. Sealhulgas ei suurenda märkimisväärselt saasteainete heidet õhku, vette ja pinnasesse.</p> <p>Leevendusmeetmed:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ehitusaegse õhusaaste (tolm, heitgaasid, sh lõhn) liigset mõju ümbritsevatele aladele tuleb vältida õigete töömeetodite ja töö aja valikuga. Vältida tuleb ehitusaegse tolmu levikut

			<p>majapidamisteni, vajadusel tuleb tolmuvaid materjale niisutada (selleks mitte kasutada kemikaalide lahuseid).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Võimalike ehitusaegsete müra- ja vibratsioonihäiringute vähendamiseks on soovitatav müra- ja vibratsioonirikkaid ehitustöid teostada päevasel ajal ning tööpäevadel. Masinate ja seadmete tankimis- ja ladustamisplatsid ei tohiks võimalusel paikneda majapidamiste lähedal. Kasutatav tehnika peab olema heas tehnilises seisukorras. • Projekti elluviimisel tuleb tööde käigus tähelepanu pöörata ka veekaitsemeetmetele. Ehitustegevuse ajal peab ehitusmasinate parkimine, tankimine ja hooldus toimuma selleks ette nähtud kõvakattega pindadel. Ehitustegevus peab olema korraldatud selliselt, et oleks välistatud saasteainete sattumine pinna- ja põhjavette, eriti tugevatel sajuperioodidel. • Ehitusaegsed ajutised kontorid, laod, asfalditehased, töökojad, kütuse ja bituumeni hoidmise alad ning tee-ehitusmasinate parkimiskohad on soovitatav rajada kraavidest ning kaevudest kaugemale kui 50 m. Juhul kui eelmainitud alade ja objektide paiknemine kraavide või puurkaevude lähedal on vältimatu, tuleb tööde teostajal olla tähelepanelik ja kavandada töökorraldus selliselt, et oleks välistatud reostuse sattumine pinnasesse ja vette. • Töökorras mitteolevaid reostuseohtlikke masinaid ei ole lubatud kasutada. • Töödel tuleb kasutada töökorras ja nõuetekohaselt hooldatud ehitusmasinaid ja sõidukeid. • Et vältida valgusreostust, tuleb valgustuse projekteerimisel tähelepanu pöörata üleliigse valguse vältimisele. Valgusreostust saab ära hoida kasutades valgustuslahendusi, mille reflektorid on ehitatud nii, et valgustid on suunatud vaid valgustamist vajavale objektile ja üleliigse valguse hulk on minimaalne. Kindlasti peaksid valgustid olema ka optimaalse võimsusega. • Ehitusaegset valgusreostuse mõju tuleb vältida sobivate töömeetodite valikuga, pimedal ajal piirkonda mitte üle valgustada, eriti eluhoonete läheduses. • Uutele rajatavatele teekraavidele näha ette võimalikult rohke looduslik taimestik, mis aitaks teelt pärit saasteaineid siduda. Nimetatud meede on vajalik eelkõige kraavide puhul, kuhu tuleb vesi põhimaanteedelt (ja nende ristmikelt), kus liiklussagedus on enam kui 15 000 autot ööpäevas. • Ehitusperioodil tuleb avariilukordade risk välistada korrektsete töömeetoditega. Ehituse töövõtja peab olema valmis hädaolukordadeks ja nende puhul vastavalt tegutsema. Õnnetusjuhtumistest, mis võivad olla keskkonnale ohtlikud, peab töövõtja koheselt teavitama Tellijat, Päästeametit ja Keskkonnaametit.
--	--	--	--

			Kokkuvõtvalt – kavandatav tegevus eeldatavalt ei suurenda märkimisväärselt saasteainete heidet õhku, vette ja pinnasesse.
Elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine		X	<p>Keskkonnamõju eelhindangu kohaselt ei ole kavandatava tegevuse tulemusena ette näha olulist negatiivset mõju kaitsealustele objektidele, rohevõrgustiku toimimisele ja elustikule üldiselt.</p> <p>Andmebaasi EELIS andmetel asub kavandatavale tegevusele lähim looduskaitsealune ala, Harku mõisa park (KLO1200583), u 300 m kaugusel. Kavandatav Juuliku – Tabasalu ühendustee läbib küll vääriselupaika VEP nr 128151, kuid vastavalt Keskkonnaameti seisukohale see tee rajamisele piiranguid ei sea. Lähim Natura 2000 ala, Rannamõisa loodusala (RAH0000660), jääb kavandatavast tegevusest u 2,7 km kaugusele. Eelnevast tulenevalt - kaitsealuste liikide leiukohti kavandatava tegevuse mõjualasse ei jää, seega puudub neile ka oluline negatiivne mõju. Lisaks ei paikne projektialal ja selle läheduses Natura 2000 võrgustiku alasid.</p> <p>Üldise elurikkuse säilitamise seisukohast tulenevalt on projekti käigus läbi viidud ka ulukiuuring, mille tulemustest tulenevalt on seatud leevendusmeede:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rohekoridori piirkonnas (PK 102+75 - PK 107+00) projekteerida tee ilma piireteta ning laugemate nõlvadega (1:3, nii tee kui kraavi nõlvad), mis säilitab loomade liikumise võimaluse üle tee. • Uue Juuliku-Tabasalu ühendustee rajamisel rohekoridoride piirkonnas on soovitatav ette näha loomade liikumise eest hoiatavad liiklusmärgid ja vajadusel kaaluda kiiruspiirangute rakendamist. <p>Kokkuvõtlikult – kavandatav tegevus eeldatavalt ei suurenda märkimisväärselt ökosüsteemide head seisundit ja vastupidavust ning ei kahjusta elupaikade ja liikide (sh liidu tähtsusega liikide kaitsestaatust).</p>

Kuna kontrollküsimustiku I osas leiti, et oluline negatiivne mõju kõikidele keskkonnamärgidele puudub, siis ei ole vaja läbi viia põhjalikku hindamist (II osa).

JÄRELDUS JA KINNITUS

Taotletav tegevus vastab „ei kahjusta oluliselt“ nõuetele. Kokkuvõttes ei teki projektiga olulist ebasoodsat mõju, mis võiks keskkonnanäesmärke (kliimamuutuste leevendamine; kliimamuutustega kohanemine; vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse; ringmajandus, sealhulgas jäätmetekke vältimine ja jäätmete ringlussevõtt; õhu-, vee- ja pinnasesaastuse vältimine ja tõrje; elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine) oluliselt kahjustada.

Sealjuures on arvestatud ka projektile koostatud kliimakindluse analüüsi ning keskkonnamõju eelhindamise aruandes esitatud leevendusmeetmetega, mille järgimine aitab vältida keskkonnanäesmärkide olulist kahjustamist.